

Hvordan ser du på kvægbrugets fremtid i Danmark?

”

Lykke Sejerskilde Krupa

Fremtiden ser rigtig spændende ud. Der er helt klart nogle udfordringer, men også spændende muligheder for at overkomme dem. Jeg bliver tit spurgt om, hvorfor jeg dog tager en landbrugsuddannelse, når landbruget alligevel lukker ned lige om lidt – og det synes jeg bare overhovedet ikke, det gør. Jeg vil være med til at ændre landbruget i en mere bæredygtig retning.

”

Liva Büll Torslev

Jeg ser positivt på fremtiden. Det er helt fantastisk at opleve, at vi er et erhverv som er løsningsorienterede. Der er ikke nogen, der har givet op. Jeg ser en masse muligheder for at løse de udfordringer, vi står overfor.

Jeg får en masse ny inspiration, som vi kan tage med hjem og prøve på vores bedrift. Jeg har hørt en masse spændende ting om kalve, jeg skal hjem at prøve af.

”

Oliver Palmelund

Som jeg ser det, går vi en spændende fremtid i møde. Det bliver spændende at se, hvordan det kommer til at ordne sig med den grønne trepart. Og hvordan det kommer til at gå med bluetongue. Det har vi i hvert fald snakket meget om, der hvor jeg arbejder.

Jeg har en drøm om måske at få min egen gård en dag. Og det må vi jo se, om kommer til at passe med de mange, der gerne vil stoppe om 10 års tid, som de talte om i beretningen.

”

Anders Peter Jensen, slagtekalveproducent

Jeg ser meget positivt på fremtiden. Det er klart, at der er en masse usikkerhedsfaktorer, og vi har ikke alle svarene endnu. Men vi har altid vist, at vi kan og vil udvikle os, og det kan vi helt sikkert også denne gang.

Bare se dig omkring. Der er så mange glade mennesker, som alle sammen er her, fordi de tror på, at der er en lys fremtid for kvægbruget.

Som slagtekalveproducent kommer jeg mest for at netværke og for de politiske indlæg – og det er altid i topklasse.

”

Lars-Emil Birkelund Stamp, Årets elev 2025

Det er et stort skulderklap at blive kåret til Årets elev. Det er en lækker titel at få.

Fremtiden er svær at sige meget om. Det er en svær tid, vi går imod. Men jeg tror på, at vi kan bruge og finde nye teknologier, som kan løse de udfordringer, vi står overfor. Jeg har i hvert fald ambitioner om at blive selvstændig engang, så jeg satser på at det nok skal gå.

Det vildeste år skaber solide rammer for næste generation

Trepartsaftalens muligheder og udfordringer var i centrum, da formand Christian Lund og direktør Ida Storm aflagde beretning på L&F Kvægs årsmøde i Herning. De kunne også glæde sig over god indtjening i mælkeproduktionen i 2024.

"Uden sammenligning det vildeste år i min tid som landmand og folkevalgt."

Med 25 års erfaring som selvstændig, 8 år som sektorformand og tidligere mange år som foreningsformand, så har Christian Lund været vidne til lidt af hvert. Alligevel fremhævede han i sin beretning på årsmødet i et fyldt Herning Kongrescenter den grønne trepartsaftale som noget helt unikt, der fuldt implementeret giver kvægbruget rammer at udvikle sig i og sikrer at næste generation kan etablere sig i forvisning om, at betingelserne ikke forandres fra den ene dag til den anden.

"Det er noget af det, som virkelig fylder hos mig. At vi får en sikkerhed for at rammevilkårene ligger fast, og at vi ikke skal blive bekymret fordi der rykker et par mandater næste gang, der er folketingsvalg. Vi får et langt stykke af vejen afmonteret de to værste vejsidebomber, som politikerne var klar til at detonere. En høj CO₂-afgift og benhård kvælstofregulering. Nu får vi en meget mere håndterlig CO₂-afgift med et bundfradrag, og en kvælstofregulering, som på sigt rykker væk fra dyrkningsfladen," siger Christian Lund.

Han lagde dog heller ikke skjul på, at implementeringen af aftalen kan betyde problemer for den enkelte landmand.

"Det gør det helt sikkert. For nogle bliver det rigtig svært. Vi arbejder selvfølgelig, både lokalt og nationalt, på at hjælpe og finde løsninger, så

konsekvenserne bliver så håndterlige som muligt. Samlet er der imidlertid ingen tvivl i mit sind om, at aftalen er et stort plus for kvægbruget."

Brug for flere virkemidler

Ida Storm fremhævede i sin del af beretningen behovet for hurtige og u-bureaukratiske arbejdsgange omkring godkendelsen af de klimavirkemidler i kvægbruget, der skal gøre det muligt at investere.

"Vi har brug for flere virkemidler, ikke mindst til slagtekalveproduktionen og til de økologiske producenter, og derfor er det rigtig fint, at der i treparten ligger, at der skal være en fast track-ordning for godkendelser af virkemidler," siger Ida Storm, der også kom ind på det nye krav om brug af Bovaer i de konventionelle malkekvægsbesætninger.

"Vi kan være glade for, at vi har fået kompensationsordninger på plads, som gør det mere økonomisk bæredygtigt at bruge Bovaer. Enkelte mælkeproducenter er bekymret for at skulle bruge stoffet, og det er jo helt naturligt, at man har en vis tøven i forhold til nye midler. Men det er altså et stof, som er afprøvet i hele den vestlige verden, og ingen steder har myndighederne betænkeligheder," siger Ida Storm, der også fremhævede mulighederne i græs som et potent virkemiddel til gavn for såvel vandmiljø som klima.

Fremtidens mælkemarked: "Der er grund til optimisme"

Efterspørgslen på mælk overstiger udbuddet, og det skaber stabile afsætningsmuligheder for landmænd med malkekvæg. Det var den klare melding fra Thomas Carstensen, Senior Vice President i Arla Foods, da han gæstede Kvækkongressen i Herning for at tale om fremtidens mælkemarked og give et indblik i den nyeste viden om de aktuelle tendenser samt fremtidsudsigter i branchen.

"Vi går herfra med en stor optimisme," fastslog han.

Efterspørgslen vokser

Efterspørgslen på mejeriprodukter er stigende, særligt i Asien og Afrika, hvor befolkningsvækst og stigende indkomster driver forbruget op. Den globale efterspørgsel på mælk forventes at vokse med 1,9 pct. årligt, men produktionen stiger kun med 1,7 pct.

"Asien har løftet mælkeforbruget markant, og der er stadig masser af vækstpotentiale," sagde Thomas Carstensen. I Europa og Nordamerika er forbruget stabilt.

Udbud kan falde i Europa

Strengere miljøkrav, høje produktionsomkostninger og politisk usikkerhed bidrager til at skabe usikkerhed omkring den fremtidige mælkeproduktion i Europa. I Holland står de over for en 50 pct. reduktion i kvælstofudledning, hvilket kan betyde op til 30 pct. mindre mælk, og det har en naturlig indvirkning på Europas samlede mælkeproduktion.

24.-25. FEBRUAR

MCH HERNING KONGRESSTERMINAL

KVÆG KONGRES 2025

Gode udsigter for 2025

Stemningen ved bordene var god, og i hvert fald mælkeproducenterne kan da også for de flestes vedkommende glæde sig over pæne tal på bundlinjen. De foreløbige regnskabsresultater fra SEGES Innovation viser et gennemsnitligt driftsresultat på godt 2 mio. kr. for en heltidsbedrift. Det er det tredje rigtigt fornuftige år træk, og udsigten for 2025 tegner også godt.

Det giver mulighed for yderligere konsolidering, og det opfordrer Christian Lund til.

"Det er vigtigt, at vi står godt rustet i forhold til at kunne gøre de nødvendige investeringer i for eksempel klimateknologi i de kommende år," lyder opfordringen fra formanden, der også havde to andre appeller til medlemmerne:

"Det var vigtigt for mig at få opfordret til at tage ansvar i forhold til trepartsaftalen og byde ind med de frivillige indsatser, som man har mulighed for. Det alternativ, vi potentielt bliver præsenteret for af politikerne, det er altså ikke spor attraktivt. Og så – måske det allervigtigste budskab – er, at man skal have styr på sin velfærd. Der er bare ingen undskyldninger eller forklaringer, som er gangbare. Man skylder dyrene, sig selv og sine kolleger at bedriften altid kan tåle at blive kigget i kortene."

Gode eksportmuligheder

"Handelsmulighederne er bedre end nogensinde," sagde Thomas Carstensen. Særligt Kina og Indien viser stort eksportpotentiale. Globaliseringen har gjort eksport lettere, og Europa vil fortsat spille en vigtig rolle i at dække verdens stigende efterspørgsel.

For danske mælkeproducenter er der altså grund til at gå fra årets Kvægekongres med en god portion optimisme. Markedet efterspørger mælk, og handelsmulighederne er gode.

Den præcise pris?

Tilbage i den fyldte kongressal sad tilhørerne blot med ét ubesvaret spørgsmål – hvordan kommer den kommende mælkepris til at se ud? Det kunne Arla-chefen ikke svare præcist på, men han indikerede, at den vil forblive nogenlunde på nuværende høje niveau.

Digitalt forsvar: Også vigtigt for dig

Flere virksomheder bliver udsat for digitale angreb – også i landbruget. På Kvægekongres havde Michael Brødsted, IT-sikkerhedseksperter i SEGES Innovation, en enkel opfordring: Pas dit IT-forsvar. Det kan koste dyrt at lade være!

"Tallene taler for sig selv. IT-kriminalitet er nu verdens tredjestørste økonomi. Der er flere penge i IT-kriminalitet, end der er i landbruget. Det skal naturligvis ikke tages som en opfordring til at skifte branche. Men vær opmærksom på at beskytte din virksomhed mod at være et let offer," advarede Michael Brødsted.

Målet for hackerne er at komme ind i dit IT-system for at overtage kontrollen. Når de er inde, lukker de dig ude, så du ikke længere har adgang til dine systemer og al din data. Nu kræver de en løsesum for at give dig kontrollen tilbage. Løsesummen fastsætter de ud fra din evne til at betale – og hvis de har adgang til dine IT-systemer, kender de også din økonomi.

Digitalt våbenkapløb

Hackerne er hurtige til at finde nye veje ind i de eksisterende systemer. Du kan se det som et digitalt våbenkapløb, hvor sikkerhedsudbydere og hackere hele tiden forsøger at overhale hinanden. Men selvom det perfekte forsvar måske ikke findes, er der ifølge Michael Brødsted meget, du kan gøre for at beskytte dig selv.

"Hvis du gør det mere besværligt for hackerne at komme ind, så går de sandsynligvis forbi din forretning og finder et andet, lettere offer i stedet. Så med få, enkle greb kan du sikre dig ganske godt. Det koster ikke en formue, for eksempel er det gratis Microsoft Defender et rigtigt godt værktøj. Men det kræver en konstant opmærksomhed på IT-sikkerhed," sagde Michael Brødsted i sit oplæg på Kvægekongres.

Michael Brødsteds vigtigste råd til bedre IT-sikkerhed på din bedrift:

Hav en pålidelig back-up

Hvis uheldet er ude, så kan du med en back-up hurtigt komme videre.

Brug gode passwords

Nej, du må ikke bruge det samme password til alle dine systemer. Michael har selv over 400 passwords, som han husker med det gratis program Bitwarden.com.

Brug multifaktor-godkendelse

Det er lidt mere besværligt, men meget mere sikkert. Du kender det fra f.eks. MitID.

Opdatér din software løbende

Sig altid "ja tak" til nye opdateringer i din software. Hyppige opdateringer = øget sikkerhed.

Hav styr på alle dine computere – også i stalden

Din malkemaskine er online. Har du styr på sikkerheden på og omkring dine maskiner?

Bluetongue i Danmark 2025

Bluetongue er en
anmeldepligtig sygdom.
Har du mistanke om smitte
i din besætning, **skal** du
anmelde det via dyrlægen.

Smitte med bluetongue har overvintret i Danmark. Hvis du overvejer at vaccinere dine dyr, anbefales det at komme i gang hurtigst muligt.

I 2024 blev der konstateret 1100 tilfælde af besætninger smittet med bluetongue i Danmark. En stikprøvekontrol fra Fødevarestyrelsen, udført i tankmælk fra besætninger, der ikke har konstateret smitte og ikke er vaccinerede, har dog vist at 70 pct. af de testede besætninger har været smittet uden at vist, det. I Sønderjylland gælder det næsten hver eneste besætning.

Bluetongue har altså været mere udbredt end først antaget, og det er tegn på, at sygdommen kan komme meget forskelligt til udtryk: Fra stort set symptomfri til meget alvorlige tilfælde.

Muligt at vaccinere

Der er aktuelt en vaccine mod bluetongue på markedet. Vaccinen gives i to doser med tre ugers mellemrum. Hvis man vaccinerede sidste år, skal der en enkelt booster-vaccine til.

"For mange vil det være en god idé at vaccinere i år. Og vores klare anbefaling er, at hvis det giver mening at vaccinere i din besætning, så er det bare med at komme i gang i en fart," lyder det fra Ida Storm, sektordirektør i Landbrug & Fødevarer Kvæg.

I efteråret 2024 spredte bluetongue-smitten sig med mitter fra Holland og Tyskland til Danmark. Dansk Veterinær Konsortium (DK-VET) vurderer, at smittebærende mitter er overvintret i Danmark, og derfor

har et 'forspring' i forhold til at sprede smitten fra flere steder i landet i år. Det forventes, at smitten med bluetongue stiger i maj måned, måske tidligere, hvis det bliver et varmt forår.

VACCINE ELLER EJ?

Tal med din dyrlæge eller rådgiver om muligheden for vaccine i din besætning. Tag med i dine overvejelser:

- Dyrevelfærden i din besætning
- Din produktionsøkonomi
- Arbejdsglæden for dig og dine medarbejdere
- Dit forsikrings-selskabs holdning til vaccine for bluetongue

Følg med på Fødevarestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk for status på vacciner. Fødevarestyrelsen forventer større efterspørgsel på vacciner mod bluetongue i 2025, og arbejder for at sikre forsyningsikkerheden af vacciner.

Nye branchekoder sætter øget fokus på velfærd

Landbrug & Fødevarer Kvæg stiller med nye anbefalinger skarpt på yderligere to områder for at sikre dyrevelfærden i kvægbruget: **Systematiske klovregistreringer og et stop for transport af dyr efter 7. drægtigheds måned.**

De nye anbefalinger om transport og slagtning af drægtige dyr er klar: Undlad at transportere og slagte køer og kvier, der er mere end syv måneder drægtige. Anbefalingen rækker længere end lovgivningen, som tillader slagtning indtil otte måneders drægtighed, og Landbrug & Fødevarer Kvæg vil med anbefalingen øge beskyttelsen af de højdrægtige dyr mod overlast.

I DMS er den nye anbefaling allerede integreret ved, at der nu vises "Nej" under "Må slagtes", hvis et drægtigt dyr har mindre end to måneder til forventet kælvning. Den uddybende begrundelse for "Nej" vil derefter vise, om det er på baggrund af anbefalingen eller lovgivning.

Koncentreret klov sundhed

Sunde klove er afgørende for dyrevelfærden i besætningen. Men er det mere eller mindre tilfældigt, hvordan tilstanden for klov sundhed og eventuelle klov lidelser observeres, behandles og registreres, kan det spænde ben for en systematisk indsats for bedre klov sundhed.

Derfor opfordrer Landbrug & Fødevarer Kvæg med en ny brancheanbefaling til et øget fokus på klov sundheden via viden, daglige observationer, systematiske handlingsplaner og registreringer samt opfølgning og analyse af data, for eksempel ved nøgletalstjek i DMS.

Læs mere om
klov sundhed på
LandbrugsInfo